

Ki UMJER RUPA

STREAMLET DKHAR

2005

KI UMJER RUPA

(THE SILVERY DEWS)

KA THUP POETRY

(A COLLECTION OF POEMS)

STREAMLET DKHAR

2005

Published by:

ESES PLUS,

Golf-Links,

Khliehshnong,

Shillong - 793 001

Ki Umjer Rupa

(The Silvery Dews)

Copyrights : ESES PLUS

First Edition : 2003

Second Edition : 2005 (Revised)

ISBN 978-81-904740-2-3

Composed & Printed by :

ESES PLUS

"Casa Pietatis",

Golf-Links, Khliehshnong,

Shillong - 793 001

08-400

Don Bosco Press

Don Bosco Technical School

Shillong - 793 003

KI SKER

<i>Ki kyntien lamphrang</i>	5
<i>Shi kyntien ar kyntien</i>	7
1. Ka Step	9
2. Ym don Kyntien	10
3. Ka kular	11
4. Shano Ka Akor	13
5. Balei?	14
6. Nga Pangnud	15
7. Leena	16
8. Ka Niam	18
9. Ka Shlei Um 10 th Risaw 2003	19
10. Ka Jingiap	24
11. Ka Jingiap U Kiang Nangbah	25
12. U Tirot Singh	26
13. Ka Por	28
14. Kongieit	29
15. Dari	30
16. Ki Ummat Snam	31
17. U Thylliej Bajem	33
18. Shida	34

19. Ka Miet Bashyrkhei	35
20. Khublei Lok	37
21. Ha Syrngiew Ka Tieng	39
22. Aiu Kan Jia	41
23. U Blei	43
24. I Lieng Kynda	44
25. Ha Pneh Jong Phi	46
26. Tsunami	48
27. Ka Kyrpad ĩa Phi Mei	50
28. Jingthylli Ka Dohnud	52
29. U Sohkhliang	54
30. 'Naikhatsawsynña	55
31. Raibi ka Jingarsap	56
32. Jingsuk Nga Wad	57
33. Wahduid	58
34. Nga La Shon Shap	59
35. Ko 'Lei Jingieit	60
36. Kine Ki Jingshisha	61
37. Dap Tang Jingkylli	62
38. Don Bosco Youth Centre	63
39. Ha Ki Lyngit Ka Por	64

KI KYNTIEN LAMPHRANG

Haba la kyrpad ia nga ban ai Ki Kyntien lamphrang ia ki poitri i Kong Streamlet Dkhar, nga la mut ban kyntait namar nga dei uei, ban shlan ban thoh ia kane. Hynrei, ka jylli ki nongthoh kot bad kham tam ki nongthoh poitri, ka kynthup lut ia baroh ki briew kiba U Blei U la ai ka sap ba lyngba ka jingshem jong ki ha ka jingiaid lynti ha kane ka jingim kaba maian, kaba triem, kaba sngewtynnad bad kaba don ka thong; ki lah ban pynpaw da ka bor kaba kham phylla ia kaei kaei kaba shon ha ka mynsiem jong ki. Te haba nga la ngam jylliew ia kine ki poitri khlem artatien, lah ban buh ia ki ha ki ar tylli ki mat kiba kongsan. *Kaba nyngkong : Ka nongthoh ka tieng.* Ka tieng ia ka jingdum kaba la wan ban tap ha ka Ri kaba ieit kaba thoiñ jong ngi ha ka jinghiar arsut ka akor ka burom. Ka tieng ruh ia ka jingbym burom shuh jong ngi ia ka Mei Ramew bad ka nongthoh lehse ka la iöhi da la ki jong ki khmat haba ka Mei Ramew ka dom kylla. Ka tieng ruh ba ki dkhot ka longiing longsem kim im sngi shuh ban ri ia ka burom ia ki iing jong ki meirad parad jong ngi. Ka tieng ruh ia ka jingwan ki pap ki sang bym ju iöhsngew koit ha ka Ri jong ngi; mynta ki la par kylleng ha kaba, kiba rit bor (shibor) ki long ki 'langkñia ha ki nongleh beijot. *Kaba ar : Ka Jingkyrmen :* Kaba hun jrut ka long, kumba hadien jong ka miet kaba dum kaba bud ka dei ka jingshai; kumta ruh kine ki jingtieng, jingsmiej bad jingpyntriem kiba shibit arbit da ka jingiarap U Blei, kin nym slem bad sa shisien ngin iöh mad pat ia ka juk ksiar ha kaba ka jingsuk kan wan, ka jingjai jai lyngba ki kyntien jong ngi bad ka jinglaitluid na ki jinglong mraw ha kiei kiei kiba sniew bad kiba triem. Kumba u Kiang Nangbah u la iathuh lypa ba ngin lait mraw na ki dohlieh, ngin sa lait mraw ruh na ki

SHI KYNTIEN AR KYNTIEN

Nongpule Baieit, wad ia ka step

Sa shisien pat nga dap da ka jingsngewnguh ia phi ki nongpule ba phi la iashan bad nga ha ki snem ba la leit da kaba ai mynsiem bad pule ia ki kot ba nga la thoh bad pynmih pyrthei. Sa kane kawei nga tyrwa ha phi mynta *Ki Umjer Rupa* (ba la kham pynheh) ba nga la bynrap shuh na kaba rim. To ai ba kin long ki symboh ksiar symboh rupa na ka bynta jong phi ki nongpule. Hoodid, ki poems ha kane ka thup ki don kiba long shimet, ki don ruh kiba ktah ia ka im lang sah lang, bad ki don ruh kiba iathuh ia ki khana pateng jong u Khasi. Nga ieh ha phi ban tai, ban jurip bad thew dieng kot ia ki.

Nga ai ka jingkhublei kaba kyrpang ia i Ma Wandell Passah iba la kloi ban pule bad ban ai ka jingsngew jong i halor ki poem jong nga. Khublei shibun eh Ma Wandell Passah.

Nga ai khublei ruh ia ka Don Bosco Press kaba la kloi ban shon ia kane ka kot jong nga. Ka jingkhublei kaba kyrpang ka leit sha baroh ki dkhot ka iing kiba la ai mynsiem bad don ryngkat bad nga na ka por sha ka por ba nga lah ban sei madan ia kiei kiei kiba don ha ka jabieng barit jong nga.

Kum ka nongthoh, nga pdiang sngewbha ia ki jingai jingmut lada don, ban pynbha ia kane ka kot.

Khublei shibun eh,

Tarik 14 Jylliew 2005

Streamlet Dkhar
Ka Nongthoh

KA STEP

Nga wad te Nga wad ia ka step
Hadien ka miet badum kynjah,
Nga peit te na ki pongshai
Ban lap pat ia phi ko step.
Nga don ka daw ban wad ia phi,
Haba ka miet ka jrong ka jlan,
Nga sngew te kam kut shuh shisha,
Ha miet kynjah nga sngew pisa.
Ei bym kwah iohi pat ia phi,
Haba lyoh rben dohnud u kah,
Ei bym kwah ban wad ia phi?
Haba sngew dap tang jingkyjah,
Marwei nga pisa ba jingdum kam kut klois,
Nga iohi niangbading,
Nga iohsngew niangkynjah,
Nga iohsngew ia jingpah
Sngewngiew jong ka dkhoh,
Ngam lah shah marwei
Nga khih nga pisa;
Dei hangta keiñ ba nga wad ia phi
Nga tip phi long jingtngen ia nga
Ha phi nga i ki rong jingshai,
Ha phi nga tip phi lah syrpay;
Ha phi ka mariang ka pynkup
Da rong ksiar ba nylla,
Nga ruh sha phi nga phai,
Ban ioh jingsuk pura,
Kumba ngi tip mariang ka long
Ka kmie bym shet kylla.

YM DON KYNTIEN

Hangno ngan wad kyntien?
Ba biang ba phin shemphang
Aiu dohnud ka don ban ong
Ym don kyntien jali jaum
Ban syrpai ia dohnud b'la mong,
Khana shu thaw ban ia byrkap
Ha nga kim don jingmut,
Lynti ka hok khlem shet kylla,
Kata ka biang ia nga.

U khatarbor ba biang ka bor
U pher na ka shibor batlot
Baroh ka shong ha mon jong u,
Ban da ban ker la iing la sem.
Ki lyer pawang wat ai kin beh,
Shiteng lynti ioh phi sakma,
Wat la 'eriong hateng ka wan
Phin nang ko ieit ban teh lakam.

Kyntien jali ka 'lei shukor,
Ioh phi babe wat leit shahshkor
Ha la ki kam to da bishar
Bad pynshongdor, da im adkar;
Ngam nang ban khlei kyntien shongsbai
Ban khring ia phi junom,
Ha nga hi jingieit ka paw shai
Ym ha ki kyntien phlan duman;
Hynrei ha kam sule baroh,
Ki paw la don ka mon,
Namar ha phi nga shaniah lut
Kumno jingieit kan kut.

KA KULAR

La kular phi la khlei
Ban klet noh kiei kiei
Phi piam bad phi kdup
La jingieit ban pynpaw.
Sa shisien de nga sngew
jingieit ba ka par
Hadien khyndiat por
Ba ka la sloit noh
ha jingshet jong ka por.
Ka kular phi khlei
Ba kan ym jia shuh
Da lei lei dohnud ,
kan ym mong shuh
Nga dap ka mynsiem
Dohnud phi lape;
Ïa jingorpait ba lung
Shuwa ba kan kad.

“Ngan ieit tang ïa phi
Jingiap kan pynkhlad
Wat khuslai shuh te,
Tang jong phi ngan long”
Nga ngeit ha kyntien
Bad soskular b’la khlei,
Dohnud shet kylla
To phet noh shisha
Jingmong ba hor hor,
Ka jur bad jylliew

Wow ! ko ieit jong nga
ha shi khyllipmat
Kam lah ban jah lut,
Nga ap ia ka por
Nongpynkhiah bastad
Suki jingkthang kin jah,
Lada kular b'la khlei
Ha phi kan shong sah.

Ka jur bad jylliew
Jingmong ba hor hor,
To phet noh shisha
Dohnud shet kylla
Bad soskular p'la khlei,
Nga ngeit ha kyntien
Tang jong phi ngan long"
Wat khulsi shuh te,
Jingap kan pynkhlad
"Ngan ieit tang ia phi

SHANO KA AKOR

Ka juk aiu sha kane mynta!
Ba khun jong pha akor ki la klet
Ki la ngam sha ki ñiamra
Jong ka dum bad ka synña,
Balei ko khun ka Ri, balei ?
Ka tip briew tip Blei ka la jah rngai?
Hangno ka kamai ña ka Hok,
Hangno ka tip kur ka tip kha?
Hato ki la ñap lang bad ka por?
Ka dohnud aïu sha kane ?
Ka dohnud mawleïñ ba mihding,
Kum mawshamok ba ña kyrshut ?
Mynsiem te ka diaw,
Haba Akor nylla la die.
Balei, jingud jingnam u briew
Kam ktah ña me ?
Mem kwah sngap ne
Me la kyllut da sngew ?
Em, em me la myllen ban ñohi
Me la myllen ban ñohsngew
Ña jingud jinglynñiar
Namar jingiap kam ktah
Ña u 'riew khlem dohnud.
Um kheïñ shuh rangbah
Kynthei ne khynnah,
Akor Khasi ba ju khana
Ka sah tang kum ki puriskam,
Ha phi ki khun kane ka juk.

JINGDUM BALEI?

Balei kane ka surok rong,
Ka kylla rong ?
Balei kumne ka sah dak saw ?
Īadait ki ksew mo, ade !
Em, em ! kumno kumta ?
Nga iohsngew,
Hooïd, nga iohsngew
Ngam bakla;
Don ba lynñiar shla,
Don ba ud da sur ba ngiew,
Nga iohsngew ia jinglew ba ngiew,
Nga iohsngew pyrthat ba u tied
U kyllang ruh, hooïd.
Nga phieng ka khlieh,
Nga kylli balei ?
Ngam ioh ka jubab
Mynsiem ka kyndeh kum jingat phyllung,
Dohnud ka thylli, nga sahnud
Dei ban don ka daw aiu re,
Ka jubab ka ap ia ka 'balei'.
Jingdum ka la jah ryngkat jingkyroh ka
Hynrei nga iohi biang ia ka hynrei ka
ka miaw
Balei nga jngi biang sha ki thui ka
Balei lyput yong ngit jong ka R. Gohra
Kynthei ne kynthei
Akor Khasi ba la khasi
Ka sah tang kum ki pynthame
Ha phi ki khim kane ka juk ha wleu u gong

NGA PANGNUD

Ri jong nga, ri jong nga
Aiu ngan rwai mynta?
Mynsiem ka khia dohnud ka jngan
Ki khun jongpha kine la jot.

Hato ki longshuwa manshuwa
Ki shu rwai kai jinglong nylla ?
Shano akor Khasi nylla
Shano ki jah mynta ?

Nga pang dohnud ki shkor ban sngew
Ki kyntien iakjakor,
Na khun ka ri ba dang speh lung
Ki ñiom ha ki ahor.

Pyni ma phi ko ñi ko pa
Matti u longshuwa
Ha khun ka ri b'la iaid sakma
Shuwa ba kin jot thiaw.

Ko Ri Khasi Ri ka akor
Balei ki khun jong pha katne ?
Ki jot ki pei ha 'mat ar dor
Suid matlah pynthame.

Īalam ia ki ko ki rangbah
Pyni burom akor
Sdang na lade da kyntiew de
Īa kiwei ban kheiñkor.

Ban im burom ban ri akor
Ko rympei iing khasi
Da pyllait por ka sneng ka kraw
Īoh jot ki khun ka ri.

LEENA

Leena Leena! baroh ki tip
Kyrting jong nga
Ha sor Kolkata,
Kane dei tang ka kyrting sin
Kam dei kyrting shisha;
Nga sdang ban sngewthuh
Kaei lawei jong nga,
Hynrei ngan kylla kumno pat ?
La shet la shet ia nga.
Ka Bewdi te ka ong ha nga,
“Ia ngan ialam ia pha,
Ha iing ki briew ba nga shaniah,
Hangta ngan buh bylla”.
Da jingmen, nga ruh nga ong “ia”
Ba ban ka duk shisha,
Sopti thymmai ka pynthied de
“Ngan ialam lashai hi”.
Nga ang, kum bieit hapoh airport,
Ngam ngeit ba dei ma nga,
Ka nusib aïu kaba bha
Ban ioh shong da ka Jet.
Hangta nga puson ha lade
Nga dei ka bha kumar,
Ngan kamai pisa te sha Dkhar
Ngan iarap de ha iing.
Ynda ha Kolkata la poi,
Ka Bewdi muiñ ka wiat,
“Hangne la poi, pha wat khuslai

Katto phan sa 'riewspah".
Nga shu kohnguh katba ka ong,
Ka lam sha iing bangla,
Uwei u khar sohmoh hangta,
U khublei de ia ka.
Aiu ki kren ngam sngewthuh bha,
Sha nga u kdew ka kti,
Ka ruh ka kohnguh khlieh, ka kner
Shisong, u sei na almari.
"Naduh mynta phan sah hangne,
Kin sa ai kam ki trai,
Ngan hap leit noh sha iing i mei
Namar nangne ka jngai."
"Aw Leena" ong u khar sohmoh,
Nga sngew lyngngoh shisha,
Balei u khot ia nga Leena
Haba nga khlem kyrteng kumta.
Nga i hangta sa kiwei de
Ki 'thei samla kum nga,
Shaneng sharum ki i bunkam,
Nga mut, ki dei shakri kum nga.
Ki sngi ki por ki sngi ki iaid
Nga hap ban im kum ki,
Jinglong sotti nga la duh ei
La shet te ka Bewdi.

KA NIAM

Shityllup ka pyrthei
Ngi mane ia U Blei
Jinggeit i'U Blei ka long
Da jingieit ngi pynpaw.
Kaei ka Niam,
Ba bynriew u thaw ?
Ban ia um snam para briew!
La pher ki rukom kawei ka thong,
Lynti ki lad la pher ha rong,
Sohpdung ka dei Uwei U Blei;
Kumta da dohnud baroh ngi dei
Ban mane ia U Blei.
Lada u Blei U long Uwei
Ka Niam ha pyrthei ruh dei kawei,
Te balei ngin ia shun iwei ia iwei ?
Balei ngin ia shrut na bynta ka Niam ?
U Hindu, Musulman, u Sikh ne Khristan
Ngi ia long kawei ka jaitbynriew,
Ka snam jong ngi ka saw kumjuh,
Te balei ngin ia sngew pher ?
Hato ka Niam kam pharia para briew ?
Nga pyrta te ko lok
Ngeit ha u Blei ba baroh ngi long kawei!
Ka Niam ruh ka long kawei
Kum ka jait bynriew.

KA SHLEI UM 10TH RISAW 2003

Ka shlei um ka la jia
10 tarik u Risaw 2003
Ha por 8.30 mynstep
Ha sor Shillong.
Bun na ki paid Khasi
Kim pat ju iohi
Kum kane ka shlei um
Ishyrkhei ha ri lum Khasi.
Ka bneng ka la ai dak
Naduh shi miet shuwa,
Ka kyrhuh bad ka shlei
Da lapbah i shyrkhei.
Ki iing rit ki briew
Ki win ki sawa,
Ba jingjur u 'lapbah
Kum 'lapbah Sohra.
Ki sur ba sngew ngiew
Ba mih na mariang
Pyrthat ba u tied,
Leilieh ding ka ba.
Lyngngai ka kynoi
Ka mariang i'u briew
Ha 'lapbah bajur,
Bun ki thiah lyngngai.

Kyansan wah ka saw
Umkrish ka la shlei
B'la khie ka umaw.
Ka pyrthen ka um
Ka lympat naphang
Kynroh ki khyllam,
Ba um ba ka kyan.
Lynti ba kan prong
La lad ba kan leit
Ym don jak te,
B'u briew la leh sar.
Da kynroh ba jrong
U tei hadeng wah
Ka hap phai kylla
Ba lynti ka jah.
Umkrish ba ka shlei
Baroh ki lyngngoh,
Kane kam ju jia
Ha ki por mynshuwa.
Kat kata um dah
Ka la kyrsiew thiah,
La jhieh ki jingthiah
Briew u khie tuma.
Ki pyrshang pyrta
Jarp wow jarp,
Kumno ngin lait im
Kat kane ka um.

Kynsan bthei ki lhuh,
Kynsan wah ka saw
Umkhrach ka la shlei
B'la khie ka umsaw.

Ka byrthen ka um
Ka lympat naphang
Kynroh ki khylllem,
Ba um ba ka kyan.

Lynti ba kan prong
Īa lad ba kan leit
Ym don jaka te,
B'u briew la leh sat.

Da kynroh ba jrong
U tei hapdeng wah
Ka hap phai kylla
Ba lynti ka jah.

Umkhrach ba ka shlei
Baroh ki lyngngoh,
Kane kam ju jia
Ha ki por mynshuwa.

Kat kata um bah
Ka la kyrsiew thiah,
La jhieh ki jingthiah
Briew u khie ruma.

Ki pyrshang pyrta
Īarap wow ĩarap,
Kumno ngin lait im
Kat kane ka um.

Ki kiew ia ki tnum,
Tang ban lait jingim
Kim kheĩn ba ki duh,
Ki mar hapoh iing.

Ka um te ka kiew
Haduh jinghang bah,
Kynroh ki sawa
Ba bthei bombula.

Mano bym shyrkhei
Jingjia kum kata?
Ba jingheh ka um
Kum Brahmaputra.

Ki masi ki sniang
Ki per kum ki lieng,
Ki lynñiar de kliang
Kynsan ba ki tieng.

Ki mar ruh kito
Ka T.V., almari,
Ka duli, ka shuki
Ha lat lat ki kie.

Ki kie shaid-ly-shaid
Sha pynnoh thiaw thiaw,
Ba rah te ka um
Na pynnoh Pynthor.

Ynda um la rngat
Ki kyndit bynriew pat
Ki pynhiar mynsiem de
Ba mynsiem la lait.

Ki hiar na ki tnum
Ki tung sha la iing
Ki kynjik kynjak,
La jhieh lut hi plaiñ.

Ki jingoh de shapoh
U khaw u la ktieh,
Apot ain sha
Shi khylipmat ka jia.

Nang duk nang kynduh,
Ka sohbat nang ban,
Da ei kin kup nep
Ki khun tit ki iam.

Ki khunlung ki iam
Ba pot bam la dei,
Yn leh kumno sha
Yn pynen da ei?

Pisa ba ki duh
La tong lut ka um
Ka bam ba la ih
La mlai da ktieh.

Arput ba ki tih
La ktieh na la iing
Ki jied ia ki tiar
Ban ioh pynonkam.

Khynnah skul bapli
Ki kot la jhieh lut
Ki duh leit sha skul
La shet ka shlei um.

Ki hiar na ki tnum
Ki rung sha la iing
Ki kynjik kynjak,
La jhieh lut hi plaiñ.

Ki jngoh de shapoh
U khaw u la ktieh,
Apot aïu sha
Shi khyllipmat ka jia.

Nang duk nang kyrduh,
Ka sohsat nang ban,
Da ei kin kup nep
Ki khun rit ki iam.

Ki khunlung ki iam
Ba por bam la dei,
Yn leh kumno sha
Yn pynen da ei?

Pisa ba ki buh
La rong lut ka um
Ka bam ba la ih
La milai da ktieh.

Arphut ba ki tih
Ïa ktieh na la iing
Ki jied ïa ki tiar
Ban ioh pyndonkam.

Khynnah skul bapli
Ki kot la jhieh lut
Ki duh leit sha skul
La shet ka shlei um.

Tip keiñ ka sorkar
Katno kan iarap
Īa lanot shlei um
Ba mad ĩa sohsat.

Kyrmen ba kin leh
Īa kaba dei eh
Ban nym shim kabu
Ha kyrteŋg ka shlei um.

Lada ĵia kumta
Ba don mano re
Hei ho to husiar !
Īoh wan lait kylla.

Don pylai kumta...
Hooi, ki dang...
Wow ! Ka jing...
Ka tyrim...
Kam...
Upa...
Ka...
Ka...
Ym tang ĩa ki Pnar Baiet
Hynrei ĩa baroh ki Nong India
Na kti shykhei ki Dohlieh.

KA JINGĪAP

Kane ka pyrthei kaba khohruh khohram
bad dap da jingkthang
Peit une u khunlung ba dang shu dep kha
Un tip aiu ba pyrthei dap tang jingjynjar suda
Hynrei ka kham kthang ia u briew ha tmier jingĭap;
“Kut noh katto ban pynjynjar kiwei”
Kine ki khun ki kti ! Ka tnga ! Ki iam
Duh thiah duh dem ha syndah jong nga,
“Ngam sheptieng ia ka jingĭap!”
Haba ka kti u Blei kam pat mon ban kner pynkut
Hato phi lah ban bthat jubor ia ka mynsiem na ka met?
Don byllai kum phi, ha tmier ka jingĭap
Hooïd, ki dang kwah ban im bad iaksaid ban ioh im.
Wow ! Ka jingbitar jong ka Jingĭap!
Ka tyrsim iöng jong ka jingĭap ka ksam
Kam shah shkor ia jinglynñiar kthang jong u briew,
Uba kyrpad ban ioh lait im
Bad khatduh poi ka jingkut !

KA JINGĪAP U KIANG NANGBAH

Kiang Nangbah, Kiang Nangbah !
U nongialam ba shaniah eh ki Pnar
Phi la shah teh shah khum
Katba phi dang pang bad rieh ha Umkara.
Ka Jingshet Kylla !
Wow ! Ka Jingshetkylla !Hooïd, u Long Sutnga
Me la ĩalam ĩa u Sadlier ban kem ĩa U
“Shipai ! Pynap suloi na khmat jong u”.
U briew u bym lah ĩoh ĩarap !
Ka tnga ki khun ki lynñiar jam,
Ban ĩohi ba la teh ĩa u Baieit jong ki
Kum masi bad blang, khlem dohnud isynei.
Ki ummat, ki ummat ba shlei ban sakhi
Īa jingĳap u Kiang ha u tyllai phasi.
Wow, ka jingbishar ! Ki nongshun ki la rai
Ban phasi ĩ’u briew hakhmat ki baieit ba thoiñ
Khlakawait bashlur ! Phin ĩai im lyngba ki Pateng,
Ka jingĳathuh lypa jong phi, ka urlong shisha.
Ka Jinglaitluid !
Ym tang ĩa ki Pnar Baieit
Hynrei ĩa baroh ki Nong India !
Na kti shykhei ki Dohlieh.

U TIROT SINGH

Tirot Singh Syiem Tirot Singh Syiem!
Khlawait pawnam ka ri
La 167 snem jingiap jong phi,
Hynrei kyrteng jong phi dang im;
Kumno un klet u paid Khasi
Īa snam ba ud namar ka ri?
Ka ri umsnam u ñi u kong,
Ka ri baieit ka ri la jong.

Phi tur pyrshah nongshun khlem riej
Phi ïeng ïaleh namar ka hok,
Nongshun la jubanlak u nguid
Khlem kheĩn kyntang Dorbar Khasi.
La shet kylla Dusmon shisngi
Ryngkat ki briew ka kompeni,
Da jingthom bor nongwei shisngi
Īuhroit dustur riti jong ngi.

Kynthei ki kylla kit khoh pei,
Hato shynrang kin suk mynsiem?
Ba jait kynja ki jot ki pra
H'u lieh u ïong, shongthap shong biang.
U Syiem Tirot kynhun u lum,
Ban dawa la ka hok shisha,
"Sangeh syndon ka mait surok"
kompeni dohlieh ka la thok ka la thok!

Ka thma Khasi-Phareng ka khie
Ban beh krad ĩ'u nongshun,
Bor Manik, Jidor bad Tirot Singh
Kawei jingmut ki ïeng tylli.

“Ngin beh krad i’u nongshun naphang,
Ngin ym pyndem da lei lei ruh;

Ngin thom raieh bad dieng pyngkiang
Ha la ka hok ngin ieng skhem triang.”

Ka thma la neh da lai saw snem

Ka ri ka tuid da snam,

Ym kie tang na khlawait Khasi

Kumta na dohlieh ruh.

U Sahep Skot ba ki ju khot

U ma u sheptieng her,

Jingshlur ki rangiapom Khasi

Bak na Nongkhlaw u hér.

Khubor iasuk khlem rah tiar thma

B’la phah da ki dohlieh

Yn ia kynduh markhmat u kwah

Inglis, kyrwoh ia Tirot u phah.

Hynrei khatduh ia Tirot Singh,

Ki phnieng ka Shangkhawiah

Inglis, ki buit janai u phnieng

ia Tirot ban syrwhah.

Dohlieh, shipai b’la pynkhreh lypa

Ha lyndet ki Mawlong,

Shipai dohlieh u ai dak tiak

Ban khum i’u Syiem Tirot.

Ka jingkhawpud ka jingkhawpud!

Mynsiem dohlieh ka paw

Ban ioh kem im Tirot Singh Syiem

Da buit ba shet shukur.

Wat la ia Tirot Singh la kem,

Um tieng um shym pyndem.

KA POR

Nga iohi ka sngi ba byrtem

Ba ka doh ia ki lum,

Ka noh te sha lyndet

Katba por ka iaïd stet.

Kum samoi ha ki saw aïom

Ba iaïd stet khlem kut

Phi ruh ko por phim phai dien,

Sa shisien, phi mareh

Kumba don ba beh.

ïa sngi ba byrtem

Sa shisien lah ban iohi,

Ynda lashai kan wan

Hynrei ko por ka hynnin

Kan long ma kumjuh ?

Ka por ba la leit

Dei por ba la jah duh.

Ka lashai ka dei kawei pat ka por

Ka sngi ban sa wan

Ym lah ban sngewthuh,

Tang por ba la leit

Dei por bym ioh shuh.

Kum sla dieng ba tlor

Katba dang iaïd ka por,

Ha la samoi ngi im,

Kum syntiew ngi phuh

Ha ki rong simpyllieng ki rong itynnai.

Ngi tlor bad iaïpintai,

Katba por ka iaï tuid

Kum wah bah ba shlei

ïa la lynti ban wad,

Sha tduh ka pyrthei.

KONGIEIT

Ha phi Kongieit nga shaniah
Ka khun phrangsngi phi long
Rah la burom ka iing ko khun,
Nuksa babha to long.

İa ki para lynti ba dei
Akor to sei na phi
Lada na phi ki la iöhi,
Kin bud khlempep ia phi.

Namar phi dei ka mat kylliang
Ha phi nga lah ban sam,
Jingeh jingim haba ki wan
İa nga phi rap phi shan.

Dohnud ba shlei nyngkong nga theh
Ha phi ko mawkordor !
Ha kiwei ruh nga ai kumjuh
Ryngkat jingiaid ka por.

Burom ka iing ka shong ha phi
Ym tang kumne mynta,
Hynrei lawei kumjuh ruh de
Ban sah pyrto shirta.

Ko khun baieit pyni ma phi,
Phi long ka khun ba bha
Phi ngeit jingsneng I mei I pa,
Phi dei ka ksiar nylla.

Akor burom ijot ka shong
Ha jinglong jong phi hi
Sakhi I mei I pa phi long
Para phin btin lynti.

DARI

Hadien khyndai snem duna phi wan

Sha pyrthei ban suhsieng

Nga ngeit phi long jingthaw phylla

B'la jied kyrpang namar jong nga.

Kum sngi bashai phi ai jingshai

Ban weng ia lyoh ba dum,

Dari la jied ia phi ban long

Kyrteng jong phi kan iai urlong;

Nga iai duwai ba phin wan bha,

Nga pynkhreh ba ngan kdup ngan piam

Umbuiñ umthiang nga la pynkhreh

Ia phi ba phin dup kdang.

Ka por ka iaid stet ngam sngewthuh

Phi la da wiat rymmuiñ

Kyntien jong phi la ngam sngewthuh,

Nga tip phi shngaiñ phi tngen.

Dari baieit tehsong ma phi

Jingieit I mei I pa,

Ha phi nga I ka jingkyrmen

Pyrthei ban pynkylla.

Heh noh ko ieit, kum ki hynmen

Jinglong khynnah ban mad

Pynhun ia ngi baroh te ieit,

Namar ia phi ngi ieit.

Ka yap kyndit te,

Ba mat kylliang jong ka

U la yap duh shi rta.

KI UMMAT SNAM

Ki ummat snam na ka ki tuid
Ka kmie ka lynñiar kthang,
Aïu kan kham kor ha ka hi
Ba khun kan duh jinglong sotti;
Wow ! la pap te ka pyrthei,
Jingiatip lem la ïap,
Ka khynnah ba tang hynriew snem
Ïa jingshempap ka mad;
Dusmon shi sngi, u pynbieit kai
Khynnah khyllung bapli
U sei ki mit mit barem dor
Ban pynjawdud ïa ki.
Ki khun baduk ki kwah dik dik
Ban mad ïa jingbam bang,
Kin tip shano ïa ki buit poh
Ha dohnud ba u phngian.
“Ale, Bihbih, bad i Mama,
Ïa phi ngan ïalam kai
Peit kine ki mit mit ba bang
Ïa phi nga kloi ban ai”
Bak u ïalam sha ba kynjah
Ha lawbniap bym donbriew
Hangta jinglong sotti u shim
Khlem sngap ïa jinglynñiar.
Ka kmie na jingbylla ka wan
Nyngkong ka wad l'i khun,

Ka pyrta ioh i don shajan
Bad ki paralok marjan.
Ka sngewphieng khlieh
Haba im thie kumba i leh
Man la ka sngi,
Ka kylli na ki lok jong i,
Ym don ba tip ne ba iohi.
Hangta bunsien ka pyrta jam
kyrteng jong i Bihbih,
Ka iaïd artad shata sha jan
Lawbniap i thiah lyngktop.
Ka lap ia la i khun bapli
Sangsot im tip briew shuh,
Ka lynñiar bad ka pyrta briew
Ban rap ia i la jia aiu.
U shnong u thaw u wan iaïbeh
Shata sha ba lynñiar,
Kynjik kynjak ban shem Bihbih,
Jinglong sotti la bthat.
Ki ummat kthang na kmie ki tuid
Kiwei ki dang pyntngen,
Kiwei pat sha i khynnah rit
Ki peit sngewsynei lem.
Jingmong ka lah ban jem suki
Ha jingiaïd jong ka por,
Hynrei ki ummat snam ka kmie
Kum tusbir b'la shon shap
Ha dohnud ki iaï sah.

U THYLLIEJ BAJEM

U thylliej bajem u syrpai syrpuđ
İa dohnud briew ha man ki khep,
Kyntien jali jaum ki tuid
Ban syrpai wat İa dohnud maw;
Thylliej bajem u don ka bor
Ban kdiah wat İa ki shyieng
Thylliej bajem u pynkyndeh,
Mynsiem ban shoh jingieit;
Ha ki syrtađ ba jylliew tam
Ha khuiñ dohnud u briew,
Ym don kyntien ba lah batai
Hangno ka jingsuk bneng ka shong?
Dei ha u thylliej bajem jai
Hangta ka bneng ryngkat ka ieit
Ha ka pyrthei ka long.

Jia aŋu nga kylli,

Don jingiasiat ne

Nga plied ka pynda

Nga khmih shabar,

Pullit tap jaiñ yong

Kitei ki khynra

İng para marjan,

Hana ki suba,

Ba dei ki lehnoh

B'la thwet la slem

Uwei te na ki u ong

"Siat beit na ki lbong,

SHIDA

La i shang rit phi rah ha kti
Ketli sha bad pela
Phi ïaid sharum phi ïaid shaneng,
Ha man la ki kamra.
Phi tyrwa die sha bad jingbam
Ïa ki nongtrei ba trei hangta;
Nga puson te jingim phi mad
Ban kyndoi la ja kpoh,
Ha rta ba dang dei ban pule
Ne ban lehkai sngewbha;
Phi pat phim ïoh kumta ban leh
Namar ba ym don lad,
Jingduk ka ban khunswet phi long
Ei ban sngewsynei lem.
Wat la ka aiñ ka la mana
Ban ym shah ban ban bein
Ïa khynnah hapoh khatsaw snem
Ban pyntrei shakri kein.
“Shida trei smat”, kumta nga ong,
“Ka kam dei hi ka kam,
Kam pynrit ne pynkhrav i’u briew
Lada ha hok phi trei,
Long barobor kaba kohnguh
Jingim phin ym kyrduh
U don na lyndet u Nongthaw
Ïa phi ban pyndap khaw.
Jinglong khynnah phi trei shitom
Lawei phin suk khlem pep.
To ai kiwei kin bud shisha
Nuksa na phi Shida.

KA MIET BASHYRKHEI

Ha jingkynoi ka miet
Kynjai ha jingphohsniew
Nga iohthiah lyngngai
Khlem don jingkhuslai,
Nga don ha 'per syntiew
Nga beh thapbalieh,
Nga ktah kai dop syntiew
Nga kner uwei ban sma.
Wow ! ka jingiwbih suhsieng
Hangta nga pyrkhath,
Kynsan kyndit tied u pyrthat
Nga kyndit thret,
Nga peit ki khmat,
Hangta nga iohsngew
Ia jingsiat bombula,
Nga khie joit nangta
Jia aiu nga kylli,
Don jingiasiat ne ?
Nga plied ka pyrda
Nga khmih shabar,
Pulit tap jaiñ iong
Kitei ki khyhra
Iing para marjan,
Hana ki suba,
Ba dei ki lehnoh
B'la thwet la slem bha.
Uwei te na ki, u ong
"Siat beit na ki lbong,

U pyrta shla, wat ai lad un phet";
 Uta pat na iing um don lad shuh
 Da kumwei ban leh,
 U sei ka pistol,
 U siat ruma de
 Pulit tap jain iong
 U lait salit de;
 Kumta u hukum
 "Ai sa shisien dam
 Ngi mut ban shu kem
 Ngim banse ban siat."
 Ka snam de ka shlei
 Na suba lehnoh,
 Ka kmie de hangta
 Kliang- liang ka lynñiar
 Wow ko Syiem jong nga !
 Da kumne du phin iap !
 Ym don ba nud mih
 Nga ruh nga khmih siar
 Ynda ki la rah
 Ha kali bran ki ñiah;
 Ka kmie jlang ka jah
 Mysiem slam ka pjah,
 Klong snam um tied shuh
 Thik kum baje b'la iap;
 Hangta kam don shuh
 Marjan ki iathuh
 Ka iap kyndit te,
 Ba mat kyliang jong ka
 U la iap duh shi rta.

KHUBLEI LOK

Khublei lok, u ong u Bah
Khatduh ngan doh ïa phi
Ai lad tang shisien ha kane ka kynti
Nga la ieit ïa phi te la bun ki snem,
Nga blaw te ban khublei duh ïa phi
Wat la nga tip ba baroh kim suk,
Ba ngan long lok bad phi.
Nga la pun te da phi
Kum kynthei ba armet,
Nga tip ngan ym kha kum ka
Hadien u 'nai khyndai ne shiphew,
Nga sniew te ka dur,
Ba la beh pass ki ngap
Ïa u khmut syndem,
U ñiangmong u kiew
Ba dohnud u la sieb,
Ngan leh kumno keiñ
Wat la nga pyrshang
Ban klet noh ïa phi,
Ngan jam sha shiliang.
Phi paw te ha jingphohsniew
Nga jawdud ruma
Nga kyndit thret
Ïa phi nga sdang ban wad biang.
Shitaiew shihat nga pyrshang ban klet
Phi wan pasiaw biang
Dohnud phi pynkyndeh
Ka met ka khynñiuh,

Rymmiang shyntur ka khiih
 Ngam lait te ban kren
 Daw te ka shai ba ïa phi nga la ieh,
 Shipor te ngan klet,
 Ba jingpang ka ban
 Ka met ka dawa ba dawai ngan dih,
 Ngam lah keiñ ban ïakhleh
 ïa phi bad kiwei,
 Ap seh shipor,
 ïa phi ngan kdup biang
 Kumta te ka jia
 Baroh kitei ki snem
 Ban khublei khatduh ngam lah
 Ko "um" ba nga bang eh.
 Kliang-liang ka lynñiar
 Wow ko Syiem jong nga !
 Da kumne du phin !
 Ym don ba nud mih
 Nga ruh nga khmih siar
 Ynda ki la rah
 Ha kali bran ki ñiah;
 Ka kmie jang ka jah
 Mynsiem slam ka pjah
 Klong snam um tied shuh
 Thik kum baje ña ïap;
 Hangta kam don shuh
 Marjan ki ñathat
 Ka ñap kyndit te,
 Ba mat kylliang jong ka
 U la ñap duh ña.

KA HA SYRNGIEW KA TIENG

Ha syrngiew ka tieng kat sha ba phai
Nga triem ban peit kane ka juk
Ym lah synshar !

Ki khun ka ri balei ki jot?
Jingsniew sawdong ki ker.

Ki mrad kynsha dohnud mawleĩn
Īa doh briew kim salia
Dak ïong dak blu ka met rymphat,
Mynsiem ban bthat kam eh
Dur metiäp la myllen.

Ka bneng ka pun u lyoh ïong rben
Lano un bthei, ngam tip
Ynda u lap mynsaw u paw,
Hangne, nga tieng,
Nga iam pangnud marwei.

Lano ko mawsiang bneng ba jngum
Ī'u sai rupa phin pynpaw pat ?
Ban shai pat ka pyrthei mariang
Hadien u 'lap mynsaw
Ba syrngiew ka tieng kan phet kan jah duh.

Ka tieng ka paw haman ki dur
Jingphieng ngam lah buhrieh
Dur bula aũu ba ngan phong?
Ba ngan rkhe haba nga iam
Dohnud ka thylli
Ka dap jingmaia ha ki sur ka lynga.

Ha kyndong ne ha sor kumjuh
Syrngiew ka tieng ka bud

Ha bos ne hapoh taxi,

Ha surok bah ne surok rit

Nga I kine kijuh.

Ki mat sawtreit ki peit de shlip

Īa ka kynthei khynnah

I kur jongno,

Ei ban salia kane ka juk jawa,

Nga pyneh dohnud wat la nga tieng

Nga duwai, Ah Blei,

Īa lput ba jngut to weng na nga.

AÏU KAN JIA!

Ki shalyntem ka por ki tyllun stet
Ym lah sngewthuh
Nga sngew dang hynnin
Nga long kum ma phi,
Nga kmen nga da kmen
Ba M.A. Khasi la plie
Ha snem phraphew wei
Hangta bad la ki lok ban pule.
Arphew ar snem khlem lap sngewthuh
Kumno ki por ki ïaid
Nongseng sha khmat ki la leit duh
Sha pyrthei bym kut shuh.
Kumta te khroi
Na lai sha saw,
Nangta sha san ruh de,
Ki nonghikai balen lade
Ban roi ka ktien khasi.
Ki por ki ïaid kumjuh ngi sah
Kum nonghikai jong phi
Mynta lei lei sah sa tang saw
Ban kit pynneh la daw.
Aïu kan jia nga ju puson
Aïu ngan leh namar jong pha
Ko department ba nga ieit eh
Nga I ki dang ba phieng.
Mynta ngi durut'
Lashai ngam tip,

Don jingartatien

Department ioh ka lip?

Shano ki Rang kieng wait kieng stieh

Shano ki khatar bor?

Ban tynrong lem jingkit ba khia

Ha ki kynthei shibor.

Don lad ban plie ia kum kita

Ban ia pynbiang pylla ?

Lada kumne ngin sah khynnah

Ngam tip aiu kan jia.

U BLEI

U Blei u long kyrteng ba nylla
Ym lah ïanujor bad no bad no ruh
U Blei ba im u Blei ba phylla,
U sah ha dohnud kiba ngeit shisha.
Ban ngeit ïa u ngi dei ban aiti
Ban ieit ïa u ngi dei ban kohnguh,
Hukum jong u kim long kiba khia,
Ba bynriew un lyndet la juban un nguid.

U Blei Trai kynrad u long ba shisha
Un ïalam ïaphi jingsneng un pyni,
Ki bahalor bad ki kmie ki kpa
Ki mih bujli ban sneng ban pyni.
Dei uta keiñ u ban ïalam ïa ngi
Ban jop ïa ka thong ha burom shisha,
Jingieit ba nylla jingsynei ba shlei
Phim ïoh nawei pat lait tang na u Blei.

Ka T.V., almari,

Ka duli, ka shuki

Ha lat lat ki kie.

Ki kie shaid-ly-shaid

Sha pynnoh thiaw thiaw

Ba rah te ka um

Na pynnoh Pynthor.

Ynda um la ngat

Ki kyndit bynriew pat

Ki pynhiar mynsiem de

Ba mynsiem la lait.

I LIENG KYNDA

I Lieng kynda nga king ha Wah,
Nga ïaid kat sha ba lam
Maji u tip shano ban king,
Nga shah ha mon jong u.

Lada boitha jong u u biang,
Nga ruh nga sngew biang lang
Lada u ñiah khlem u boitha,
Nga ngam ïa per hangta.

Jingim u briew ka long shisha
Kum lieng kynda khlem u maji,
Hateng ki beh ki lyer ïong ngit,
Hateng 'erbatemon.

Ki jingkylla ki beh ha u
Ha jingïaid jong ka por,
Ym don balah ban khang ïa ki,
Ïa u ki leh don bor.

U briew u sngew u la ha tbian
Wat la hajrong u shong,
Ka spah bad kyrdan kam myntoi
Ba akor ka la hiar.

Teng teng u phyrnop ha ahor
U tip ba u bakla
Hynrei ban lait na ka um kwah
Ym dei ba u um lah.

U ngam ia per kum lieng kynda,
Haba eriong ka wan
Shipor u khie shipor u ngop
Ha jingthala ka juk.

Ko khun samla wat ai kan long
Kum lieng khlem u maji,
Namar ha man ki kam ngi dei
Ban kynmaw i'u nongthaw.

U dei ma u uba pyniaid
Lada ia u ngi mon,
Ban jied da dohnud bad jingngeit
Sakma iaid wir kam don.

Ka kyrhuh
Da lapbah i shykhe.

Ki iing rit ki biew
Ki win ki sawa,
Ba jingjur u lapbah
Kum lapbah Sohra.

Ki don ki por ba phi pynsawidweign
Ba mih na mariang
Pyrthar ba u bait,
Leilieh ding ka ba.

Lyngngai ka kynoi
Ka mariang i'u biew
Ha lapbah bajur,
Bun ki thiah lyngngai.

HA PNEH JONG PHI

Ka juk kyllaiñ japha kane
Nga thait nga ngiah shisha,
Nga tlot nga swai ngam lah pynhun
Jingim dap jingdawa.
Hapdeng u lyput ba kah iöng ngaiñ,
Sha phi nga wan ban phai
La nga tare hapoh ba dum,
Ha phi nga iöh jingshngaiñ.
Ha pneh jong phi nga wan ban dem
Wat la nga la rangbah,
Ngam sngewlehrañ ba ngan phah thum
Kum khunlung ba dang lung.
Ha phi nga iöh jingtngen shisha
Na jingim ba nga lwait,
Phi sngap phi sngew jingud jong nga
Ko mei mariang bathiang.
Ki don ki por ba phi pynsyaid
Wat kum ha tlang nga pjah,
Ngam lah khlem pyrto te ia phi,
Ha phi nga iai shaniah.
Dohnud thylli ka lah ban wan
Haba jingeh ki ban
Ju don ki por ka jingtynjuh
Hawei ngam lah iäthuh.

Kum ha kita ki por nga phai
Tang shaphi mei mariang
Dohnud bamong phi nang syrpai
İa nga phi pyntyrsiang.

Ha pneh jong phi keiñ ieit nga mon,
Ban phah thum man ka teng
Ha phi b'robor nga thiah ka mon,
Phi rap ha khia ha shon.

Khublei ia phi ngan iai pyrto
Ko syiem ki saw samoi,
Na phi nga ioh ki jinghikai
Balei ngan sngew khuslai.

Wow ! shyrkhei ka jingditar jone phai!
Mano ban sngewphylia?
Pha la jyrat lut ki jing
Pha la khynra naduh tsi
Thik la kum u khwai shynre phyn daw
Ban pyrjot thiw shikvylipmat
Hyrrei balei pha ieñoh is swet d'la d'la
Ban sakhi u pyrriew is jingditar apla!
Ka jingmane mynta ka sah tang shynrong
Hangne ha ka shnongrit Kelamansakudi
Ha ki kti ba khiañ por jongpha
Myntiem la duh ei, ei ban pyrwa?
Pha kythuh kum ka tup ban sist is nonshun,
Ba ka pñeng tuh ka la sist da u lyoh jong
Ban pyrshjer is u briew!
İa jingrei pha la rat
Ka jingkieng maw pha la pyrkad,

HA TSUNAMI

Nga la iöhsngew bunsien ia pha Tsunami
Ba pha wan sha pyrthei kum "Lurdihduma!
Ha Indonesia, Andaman ne ha ri India
Ha nga hi sah tang jingmutdur,
Ia jingatphyllung ba triem ka duriaw.
Hynrei mynta shisha nga la iöhi
Ia ki syrwet bukhir jongpha ko Tsunami!
Hangne ha tduh ri India,
Ha ka shnong ba la khot
Ka Kanyakumari.
Wow ! shyrkhei ka jingbitar jong pha!
Mano ban sngewphylla?
Pha la jynrat lut ki iing
Pha la khynta naduh trai.
Thik la kum u Khwai shynreh bym paw
Ban pynjot thiaw shikhyllipmat.
Hynrei balei pha iehnoh ia syrwet b'la pra?
Ban sakhi u bynriew ia jingbitar shla!
Ka iingmane mynta ka sah tang shynrong
Hangne ha ka shnongrit Kelamanakudi.
Ha ki kti ba khlain bor jongpha,
Mynsiem la duh ei, ei ban pyrwa?
Pha kyrhuh kum ka tup ban siat ia nongshun,
Ba ka bneng ruh ka la siat da u lyoh iöng
Ban pynsuhjer ia u briew!
Ia jingtei pha la rat
Ka jingkieng maw pha la pynkad,

Ko Tsunami! Wow ! kaba sngewtriem jingbitar jongpha!

La ïap lut ki nongbylla

Pha la rong noh ïa nongtong dohkha!

Ki khun la sah khunswet

Ka shnong ka la kynjah.

Kiba lait im ha ka tmang ki im

Da bun jingkylli ba ki kwah jubab,

“Shano I pa jong nga?

Shano ki hynmen jong nga?

Balei kim wan shuh?

Mei ngi la thngan te, shano Mei ka ja?

Mei ngi sliang um, ka um ka kthang mluh!

Kumno Mei ngin pynjrah sliang?”

La jymbuiñ b'la sti ka sei blait shabar

Ryngkat ummat kthang na ka ba ki tuid

“Shim khun buiñ kane ba phin jah thynrang

Hynrei nga artatien ba kan pynjah sliang!”

Ka met lyngkhuit bad dak mong ba thang sngi,

Lymbuit ki shah ïa jingthang ka sngi

Jingduk ka la wan ban bijar nusib jot

Ko Tsunami ba kthang! Balei sha pha wan?

Pha shong noh shata sha shnong jong ki ksuid

Ïa u bynriew te wat wan pynma shuh.

Khie wat wan shuh Khublei! Khatduh

Namar pha la lute jingim kordor ki la duh,

Pha dei ka 'Lei shukor!

Kyrteng jong pha ai kan ïap bad ka por.

KA KYRPAD İA PHI MEI

Na I phniang symbai jong I Pa
La seng ia nga ha kob jong phi,
Da ka jingieit sotti jong phi bad I Pa
İa longrynñieng jong nga la shna.
Mynta phi pyrkhath ia burom pyrthei,
Ba phi kwah ban riam lieh?
Phi la klet noh seh Mei ia nga?
İa symbai jingieit b'la bet!
Lai bnai kynthih por ka İaid
Nga dang ha I sop,
Hapoh I Kob ksiar jong phi
Nga shong kyllaiñ khop,
Bad kjit ia ki um jingim na phi;
Hynrei nga İohsngew phi babe
Ba la pun ia nga,
Phi khie lapeh mo Mei
Ba phi kwah burom,
Phim kheiñ keiñ ia nga?
Balei Mei jingmih pyrthei jong nga
Kan pynlehraiñ ia phi?
Nga İohsngew phi pasiaw ha ki shkor I Pa
Ba phin dung thyrnia na klongsnam jong nga.
Balei Mei? Balei?
Ba phin pyrkhath kumne
Phim ieit mo la ka snam?
Phim lah ban kylla ia jingmut khulwia?
Sa tang katno nga la long briew
Phim lah seh Mei ban ap sa tang hynriew bnai?

Mei to tieng seh i' u Blei
Wat shim jingim jong nga hapoh la i kob
Phin kit pap shyrta te Mei.
Kumno phi lah ban long nongpyniap brierw?
Kumno phi lah ban shim jingim la doh la snam?
Ai lad ia nga ban mad ia jingshai ka pyrthei.
Nga iohsngew jingsawa
Wat la ki khmat nga dang khap
Sangsot Maiblei!
Isynei ia nga Mei,
Nga tip dohnud ba lung phi don
Hynrei balei sha u eh namar jong nga?
Mynno u la kylla dohnud maw?
Sngap jingiatiplem Mei
Pyllait im ia nga! Nga kyrpad ia phi Mei
Khun jongphi nga dei b'la mang da u Blei
Jingim jong nga shong ha ki lyhoh kti jong phi,
Pyllait im ia nga Mei!
Pyllait im ia nga!

JINGTHYLLI KA DOHNUD

Balei kumta ia nga sha ko ieit?
Jingthylli ka dohnud nga sngew kum ban phot
Ngam don ka daw ba biang ban iathuh
Jingsahnud nga sngew kaei sha ngan duh?
Hato jingieit b'la ioh mad ka la stait noh?
Hato nga la ieit duna ba ngan sngew kumta?
Ei ban jubab jingkylli kum kita,
Jubab nga tip kim pynhun ia nga.
Lada nga pan bad kyrpad ba nga sliang
Nga ioh pdiang da u 'purew uba lah ban pynjnang!
Hato ngan hun ban shu leh myn leh?
Ba shyllang mat ba sti, kin pynphuhmat jubor!
Balei nga sngew ia ki lyer kyrtiah?
Ba ki beh ban pynkhih win jingmut shisha.
La khoh snieh ia ki syrtap dohnud jong nga,
Kum diengshaiñdoh ban wad ia ki dohjem jong ka por
Nga kthang ka mynsiem, ha phi 'lei poitri nga phla.
Ban batai te ngam don kyntien
Namar thylliej um pnah,
Ka Kuli juk ka la iaaid ryngkat jingbeh ka lyer
Jingdum ka la jah ryngkat jingkyrtoh ka por,
Hynrei nga iohi biang ia ka bneng ba phriang jarut
ka miaw
Balei nga jngi biang sha ki thwei ba synñaia?
Balei lyput iöng ngit jong ka Ri Sohra
Phi ker tawiar ia ka dohnud jong nga?
Hato la pynthame da ka sopti thymmai
Kum ka jong u klew ha ki rong ksiar thaba?

Ne hato ki matkylliang ki la mih sner
Ba kin pyiar la thapniang shano ki kwah her?
Kan pynkylla mulot ia jingim synlar,
İa jinglong bukhir ruh kan pynbizar;
Ngam tip shisha kiba kumno ki jubab
Ki ban pynhun ia kane ka dohnud ba thylli,
Tang kawei nga tip ba nga ioh jingtngen
Ha phi 'lei poitri, ha phi 'lei poitri.

Hadien khyw

Ba kan ym

Da lei lei dohnud

Nga

Dohnud phi lape;

İa jingorpait ba lung

Shuwa ba kan kad.

"Ngan ieit tang ia phi

Jingiap kan pynkhlad

Wat khuslai shuh te,

Tang jong phi ngan long"

Nga ngeit ha kyntien

Bad soskular b'la khlei,

Dohnud shet kylla

To phet noh shisha

Jingmong ba hor hor,

Ka jur bad jylliew

U SOHKHLIANG

Wat la phi paw ha dohnud bym lah pyni
Hynrei phim wan shuh ha ki lyer ka pangnud
Phi la dep ban beh ha ki lyer Kyrtiah
Ha ka Aïom Ksiar u Longshuwa.
Ngi la mad ia ka jingdoh baieit ka mariang
Ki lyer batemon ba beh jai jai ha ki sangam,
Hynrei ka jingkhluit jong ki jingsngew,
Ka pyntyirkhong ia u ryndang ka jingphohsniew
Kiba pynpadiah da sur ba pait kum ba pah ka dkhoh.
U sohkhliah jong ka miet ba la leit noh
Ha ki at bad ki them jong ka por,
Phi wan pynkyndeh tohkhat
Ha ki sur kynjah ka kynmaw,
Phi jah suki jai kum jingphohsniew bym paw.

La khoh snieh ia ki syrtap dohnud jong nga,
Kum diengshaifidoh ban wad ia ki dohjem jong ka por
Nga kthang ka mynsiem, ha phi lei poitri nga phla.
Ban batai te ngam don kyntien
Namar thylliej um pnah,
Ka Kuli juk ka la laid ryngkat jingbeh ka lyer
Jingdum ka la jah ryngkat jingkyrttoh ka por,
Hynrei nga iohi biang ia ka bneng ba phriang jarut
ka miaw

Balei nga jngi biang sha ki thwei ba synnia?
Balei lyput tong ngit jong ka Ri Sohra
Phi ker tawiar ia ka dohnud jong nga?
Hato la pynthame da ka sopti thymmai
Kum ka jong u klew ha ki rong ksiar thaba?

'NAI KHATSAWSYNÑIA

Ko 'Nai khatsawsynñia
Ki dop syntiew ki rieh tngen shikhrum ka bneng,
Īathuh lada phi kwah
Phi lah ban ai jingsuk
Īa baroh ki khlur ka jingkyrmen;
Nga peit sha phi da jingangnud
Kum I khun kbeit shapuloit,
Ngan ym ktha ĩa phi
Wat la nga tlot da jingthngan,
Phi long ka jingtngen
Wat ĩa u 'tiewsngei ba meh ding;
Ka syrngiew jong phi ka thaba,
Wat la kam shai phyrnai
Jingsuk ka bneng ha pyrthei to ai.
Nga iohsngew ia wengon
Nga iohsngew ia wengon
Sngewngiew jong ka khlur
Ngam lah shai marwei
Nga khieh nga pisa;
Dei hangta keiñ ba nga wad ĩa phi
Nga tip phi long jingngan ĩa nga
Ha phi nga i ki rong jingshai,
Ha phi nga tip phi lah syrpai;
Ha phi ka mariang ka pynkup;
Da rong ksiar ba nylla,
Nga ruh sha phi nga phai,
Ban ioh jingsuk pura,
Kumba ngi tip mariang ka long
Ka kmie bym shet kylla.

RAIBI KA JINGARSAP

Sait noh ko slap ia Raibi ka arsap
Nga iohi shai kdar
Wat hapdeng 'persyntiew jong ka pyrkhath,
La pun ia pha da ki syrtap jingthala
Balei kine ki 'Langmatlah ki tur ruma
Sha ka hima jong ka Spah?
Uwei u wan ia 'lei Mamon u troh,
Uwei pat u liat da 'Mat ardor
Ha shangkhawiah jong pha 'lei shukor!
San snem kynthih ha ahor jyrsieh
Ka burom pyrthei bym ai jinghun,
Pha la sloit wat ia iktiar ki khun.
Pha pynshad samtawi ha kyrteng ka balang,
Wat u myrsiang sadew u klumar hi thlim
Ha ki kti snar jong pha ko Raibi ka arsap!
La dei por katto te ban mait tyrut,
Ban khalah d'u 'peisieh namar la byrsieh.

SHI JINGSUK NGA WAD TIEN

Hapoh jong ki 'lawang ka jingkyrmen
Nga rieh tngen la khlieh da jingkmnen,
Nga tip u slap ka tyndep un ym shoh ia nga
Ka rngiew jong ka jingshisha ka eh
Nga peitmat nga tngen;
Ha knup jong phi 'lawang,
Jingsuk ryngkat jingkyrmen
Nga wad bad ha phi nga shem.

Nga ai khublei ruh ia ka Don Bosco Press kaba la kloi
ban shon ia kane ka kot jong nga. Ka jingkhublei kaba
kyrpang ka leit sha baroh ki dkhot.ka ling kiba la ai mynsiem
bad don ryngkat bad nga na ka por sha ka por ba nga lah
ban sei madan ia kiei kiei kiba don ha ka jabieng barat jong
nga.

Kum ka nongthoh, nga pdiang sngewbha ia ki jingai
jingmut lada don, ban pynbha ia kane ka kot.

Khublei shibun eh,

Tarik 14 Jylliew 2005

Streamlet Dkhar
Ka Nongthoh

WAHUID

Nga phai sha phi wahduid ka jingkyrmen
Balei phi kylla rong ha jingshat ka sep sngi?
Ki jingthaba phyrnai ba nga ju iohi
Kiba pynkyndeh dohnud ha ka synrai;
Mynta ki kylla rong saw ha ki kti
Ba khlain bor jong ka por
Ngam tip balei ki pynlong langkñaia ïa phi,
Ban sait ïa ki kti ka tyrut jong ka jingshun
Nga tip jingkylli bieit jong nga ïa phi kim pynkhih,
Nga sngew kordit sat ba nga syier ioh phi rngat
Nga sngew ïapop ha ki slung jong ka kput
Jingsuk ka ri ba la duh noh ha ki sawlyer
Ngam shlan ban kynthoh ïano yn kynnoh
Btin lynti wahduid to nang ïai tuid
Ïa tyrut bukhir ruh to nang pynkhuid.
La dei por katto te ban mait tyrut,
Ban khalah d'u 'peisieh namar la byrsieh.

KI NGA LA SHON SHAP

Nga la thung syiem ia phi, ko Paila ksiar nylla
Balei khet ksiar ba nga la ai phi kloï ban ieh?
La laiphew snem nga la shon shap da rong nylla
Nga tip ba ym shym la suit ksiar ia jinglong paka;
Balei te ieit phi blad rong noh ha samtawi phi shad
Dusmon aïu u pynking ba phin klet noh la tynrai
Ki ummat ki lang ban kynmaw samoi ba thiang tam,
Kum phohsniew kynsha shikhyllipmat ki kie berong,
Ha ki lyer kyrtiah jong ka por ba shet shukor;
Khatlai ju ngeit sngi sniewbok, da dei sngi thohdieng
Jingngeit bieit, Apot Dusmon! Ba 'lei jingieit ka phon
La pait khuri jingieit dohnud thylli paila,
Nga tip ba jingieit ba la sumar khop la slem
Nga la shon shap ha phi ko ksiar nylla.

KO 'LEI JINGIEIT

Kumno keiñ ngan kan ummat,
Haba dohnud ba pang ka khlong?
Ka paw shabar ha shyllangmat,
Nga la ñaleh ban tap eit miaw,
Ban rkhie haba nga ñam.
Ha phi lok nga phla mynta
Ko Mariang bym shet kylla.
Ha kine ki laiñ ko khulom ksiar to pruid
Ba ym don eiei ban nujor
Bad pha ko 'Lei jingieit
Ka dur aïu sha pha phong?
Ba phan pynshad samtawi
Ban klet noh ña la rympei
Rympei ka shlem I Mei!
Hato ko 'Lei jingieit pha lah pynthung baji?
Ha ki lhoh kti jong pha, burom ha sla pyrthei,
Phan ñuhroit khlem isynei?
Hato jingieit ka pynmatlah?
Khlem kheiñ wat ña maïa Blei
Jingieit Ah! Ko jingieit!
Hapha nga la shah rem
Namar jingieit ha matkylliang
Ka kham pohdor
Ha khmat jong pha
Ko 'Lei jingieit shukor!

KINE KI JINGSHISHA

Ha I Kob Ksiar ia phi nga la sumar
Ha la shadem ba plung ia phi nga la piam,
Phi la kjit ruh ia ki umthiang
Ba kordor tam ka jingim,
Ha ki thapniang ba tlem ia phi nga la kdup;
Ha la ksangti bajem ia phi nga la btin,
Ha la tyrpeng ba khlain ia phi nga la tynrong.
Mynta nga la sdang tlor ha jinglong doh
Ngam lah shuh ban leh kumtei,
Nga tip ba la rong noh ia phi
Da ki lyer pyngngad ki Aw
Ngam kot bor shuh ban kdup
Ia phi da la thapniang,
Namar thapniang jong phi ki la mih sner
Phi tip shano phin her.
Ngam lah shuh ban ai umngap ba thiang,
Namar ki um ba kham thiang phi la ioh ban dih!
Nga la tlot bad duh bor
Kine ki ksangti jong nga ban bat ia phi,
Ki tyrpeng ba khlain ki la sdang troin
Namar ki tyrpeng jong phi ki la kham khlain,
Balei sha ngam lah ban pdiang
Kine ki jingshisha.

15. Dari	30
16. Ki Ummat Snam	31
17. U Thylliej Bajem	33
18. Shida	34

DAP TANG JINGKYLLI

Nga tip phi long iba jem wat la phi la eh
Hato phi thiah suk lyngngai ha krung jong ka ieit?
Hato phi sngew jem met wat ha tynsok lyntang?
Hato phi phuh mut phuh mat wat la ka khmat
Ba la oh dur ki blei ka kiew da ñiangmong?
Hato phi jah sliang ne kdang la phi duh um ne bam?
Hato phi nang ban rkhie haba phi kwah ïam?
Hato phi hun dohnud haba kiwei ki ud?
Hato phin leh kmen haba kiwei ki sngewsih?
Hato phi la klet ban kynmaw ïa por bathiang
Ïa dohnud bajem tam bad tang ha phi ka dem?
Hato phi la klet ïa jingeh ba ngi la mad?
Jubab aiu na phi ko ieit ngan khmih lynti
Namar jubab nga tip dei hi ki jingkylli.

DON BOSCO YOUTH CENTRE

Ka shlem saiñdur ïa samla
Ban tbeh jingstad ka juk mynta,
Ba por kan ym shu bijai ei
Pyntbit lade kam kan sule.

Ha notice board nga ïeng ban khmih
Ki tnat pyntbit kine har jait
Na khap, suh jaiñ sha hikai tem,
Na hikai type sha computer.

Hapdeng ka sor phi ïeng khlem rieij
Ban wer samla ïoh ki sah bieij
Ban pynduh thiaw jinglong alhia,
Ban kiar na ka jingim awria.

Mano ban nym pyrto ïa phi
Don Bosco, ka pdeng ki samla
Mano ban klet jingtrei jong phi
Lyngwiar pyrkhath Father Celia.

Ki kam ba bha ba phi la trei
Phin ïoh la nong te na u Blei,
Aïu ma ngi ki briew ngin ai?
Tang jingsngewnguh bad jingduwai,

Im slem ma phi ko Youth Centre
Ban btin lynti ki khun ka ri
Shynrang kynthai ban kiew shaphrang,
Ha tip briew tip Blei kin shemphang.

Khlehshnong,
Shillong - 793 001

HA KI LYNGIT JONG KA POR

Ha phi ko sawkun ka mariang
Nga tba ia ki dop syntiew ba ithiang,
Nga sngew ki lyer iwbih ba beh hir hir
Ban pynkyndeh dohnud samla ka synrai.

Kumno ki lyngit jong ka por ki her bran bran
Ngam lah sngewthuh ia ki lat lat jong ka
Nga I ki khun ba hynnin dang shu kha
Mynta ka khmat jong ki la phuh samla.

Kijuh ki jingsngew ki pynpaw shisha
Kijuh ki jait riam ba ki phong ki da
Jingiapher tang kawei ngi la ran la sti,
Ma ki pat ki plung kum jingbhabriew u Lili.

Ka dohnud ka shlei ban phai dien por b'la leit
Ban kynmaw por ba thiang, por ba nga ju ieit
Shano pat kito ki premmiet ba lung
Shano pat kito ki step ba phyrnai?

Ha jingat phyllung jong ka jingim ngi mad
Ha ki lyngit jong ka por dohnud ka thylli,
Sah tang ki syrwet hangne bad hangtai
Ban kynmaw ia phi ko por ba la leit.

Don Bosco Press
Don Bosco Technical School
Shillong - 793 003

Books by
Dr. (Mrs.) Streamlet Dkhar

- *Ka Jinglong Tynrai U Briew Katkum Ki Drama Khasi*, 1986
- Co-authored, *Ka Mahabharata*, 1988
- Co-authored, *Ki Sngi Jong Ngi*, 1994
- Co-authored, *Khatlai Tylli Ki Parom*, (Translation), 1994
- *Ka Jingbishar Īa Ka Shangkhawiah Ki Rang*, 1998
- *Na Khriang Ka Dohnud*, (Poetry), 2000
- *U Raikut*, (Drama), 2001
- *U Banlum Bad Ka Baia*, (Drama), 2002
- *Ka Jingbishar Īa Ka Drama U Baieit Donshkor*, (Criticism on drama), 2003
- *Ka Histori Bad Ka Jingroi Jingsan Ka Drama Khasi*, (Criticism on drama), 2004
- *Halor Ka Thup Ki Sngi Barim U Hynñiew Trep*, (Criticism on poetry), 2006

978-81-904740-2-3

Rs. 40.00